APEL PUBLIC
cu privire la adoptarea urgentă a modificărilor
constituţionale cu privire la alegerea Procurorului General

Parlamentului Republicii Moldova

4 noiembrie 2016

Organizațiile semnatare solicită Parlamentului modificarea de urgenţă a Constituţiei, pentru a permite numirea Procurorului General potrivit procedurii prevăzute de noua Lege cu privire la procuratură.

La începutul anului 2016, reformarea procuraturii constituia una din cele mai serioase restanţe ale Republicii Moldova faţă de Consiliul Europei și Uniunea Europeană. Actuala guvernare a declarat că va adopta legislaţia necesară pentru a reforma sistemul procuraturii şi a garanta independenţa acesteia.

La 25 februarie 2016, Parlamentul, cu o majoritate quasi-constituţională, a adoptat noua Lege cu privire la procuratură. Noua lege, intrată în vigoare la 1 august 2016, prevede că Procurorul General este numit de către Preşedintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor, pentru un mandat de 7 ani.

Versiunea actuală a art. 125 al Constituţiei Republicii Moldova prevede că Procurorul General este numit de Parlament, la propunerea Preşedintelui acestuia, pentru un mandat de 5 ani. În procesul elaborării proiectului Legii cu privire la procuratură a fost general acceptat că procedura actuală de numire a Procurorului General nu asigură independenţa procuraturii şi că art. 125 din Constituţie urmează a fi modificat astfel încât numirea Procurorului General să fie făcută de către Preşedintele Republicii Moldova, la propunerea Consiliului Superior al Procurorilor.

Grupul de lucru responsabil de reformarea cadrului legal cu privire la procuratură a elaborat un proiect de modificare a Constituţiei în conformitate cu conceptul pus la baza noii Legi cu privire la procuratură. Guvernul a solicitat avizul Curții Constituționale. Proiectul de modificare a Constituţiei a fost avizat pozitiv de Curtea Constituţională la 19 aprilie 2016. Proiectul a fost înregistrat în Parlament pe 3 mai 2016.

Potrivit art. 143 al Constituţiei, Parlamentul poate adopta o lege de modificare a Constituţiei doar peste 6 luni de la înregistrarea proiectului. Începând cu ziua de azi, 4 noiembrie 2016, Parlamentul poate adopta proiectul de modificare a art. 125 al Constituţiei.

Solicităm Parlamentul Republicii Moldova să adopte în regim de urgenţă proiectul în cauză de modificare a Constituţiei, astfel încât noul Procuror General să fie selectat de către Consiliul Superior al Procurorilor şi numit în funcţie de către Preşedintele ţării. Reamintim că la 22 septembrie 2016 Consiliul Superior al Procurorilor a lansat concursul pentru selectare a Procurorului General, concurs care ar trebui să se finalizeze până la sfârşitul acestui an.

Este crucial ca numirea acestuia să aibă loc potrivit procedurii noi. Aceasta va fortifica independenţa procuraturii şi va arăta societăţii şi partenerilor de dezvoltare că guvernarea actuală întreprinde măsuri reale pentru garantarea independenţei procurorilor. Orice ezitare în adoptarea acestui amendament la Constituție riscă să fie interpretată de către societate drept o încercare de a menţine controlul politic asupra procuraturii. Mai mult, neadoptarea amendamentelor la Constituție va crea confuzii cu privire la durata mandatului viitorului Procuror General.

Organizațiile semnatare:

1. Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM)
2. Institutul pentru Politici și Reforme Europene (IPRE),
3. Centrul Parteneriat pentru Dezvoltare,
4. Centrul Național de Mediu,
5. Asociația Presei Independente (API),
6. Transparency International-Moldova,
7. Centrul de Drept al Femeilor,
8. Asociația EcoContact,
9. Fundația Est-Europeană,
10. Asociația Femeilor pentru Protecția Mediului și Dezvoltare Durabilă,
11. Ambasada Drepturilor Omului,
12. Amnesty International-Moldova,
13. Asociația pentru Guvernare Eficientă și Responsabilă (AGER)
14. Fundația pentru Dezvoltare din Republica Moldova,
15. Institutul pentru Dezvoltare și Inițiative Sociale „Viitorul" (IDIS „Viitorul"),
16. Asociația Micului Business,
17. Centrul de Informații GENDERDOC-M,
18. Centrul de Informare si Documentare privind Drepturile Copilului (CIDDC),
19. Asociația „Promo-LEX",
20. Institutul de Politici Publice (IPP),
21. Asociația pentru Politica Externă (APE),
22. Asociația pentru Democrație Participativă (ADEPT),
23. Centrul de Resurse DIALOG-Pro,
24. Programul de Drept, Fundația Soros-Moldova,
25. Asociația Femeilor Profesioniste și de Afaceri din Moldova,
26. Expert-Grup,
27. Olga Bîtcă, coordonator de proiecte CReDO,
28. Institutul de Dezvoltare Urbană,
29. Centrul de Investigatii Jurnalistice ,
30. La Strada, Moldova.

Lista semnatarilor rămâne deschisă.